



Svoboda a volnost
nechť se skutkem stane
v staré vlasti naší
dopomoz k ní Pane.



V KRÁTKÉ DOBÉ SKONČÍME
ZASÍLANÍ HLASATELE ZDARMA A
PROSÍME O SDĚLENÍ, MÁTE-LI
ZÁJEM O POKRAČOVÁNÍ.

PUB. NO (USPS 153-720)

TELEFONY:

863-5151
863-5152
863-5315

5234 W. 25 ST.
CICERO, ILL.
60650

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE WORLD

25¢

DENNÍ HLASATEL SLOUŽÍ 50,000 ČECHOSLOVÁKŮM.

DENNÍ HLASATEL SERVES 50,000 CZECHOSLOVAKS.

ROČNÍK VOL. LXXXX. CICERO, ILLINOIS 60650

PÁTEK 10. ŘÍJNA 1980 FRIDAY OCT. 10, 1980 ČÍSLO NO. 89

Staří lidé v socialistickém Československu

Libor Brom

Socialismus, jak známo ze socialistické teorie je politický, hospodářský a společenský režim, ve kterém vládne spravedlnost, lidé žijí bez domácích vykořisťovatelů či cizích imperialistů a konečně mohou užívat vezdejších statků do sytosti.

Socialismus, jak známo ze socialistické praxe a dopisů příbuzných, přátel a známých přežívajících v lidové demokracii, socialismu či komunismu, je docela jiný. Živoření starých lidí v socialistickém Československu je toho příkladem.

Pohledíme třeba na starý pár, který celý život pracoval a dopracoval se před "Únorem" úspor. Na stáří jim byly úspory měnovými reformami odňaty a jejich majetek se scvrkl na rozpadající se vesnické obydlí bez pořádného topení a vodovodu, s děravou střechou, s děravým plotem a plevelem zarostlou zahrádkou. Po vězení za nacismu a v komunismu zdraví nemají, děti a vnuci se rozutekli a mají své starosti a pár je odkázán na státní penzi, která byla staropenzistům zkrácena na minimum; prakticky na sociální důchod. Jeden dostává něco přes 600 Kčs a druhý něco přes 400 Kčs měsíčně. A jejich dopisy zní asi takto:

"Máme strach z další zimy, uhlí není. Dostali jsme přiděl, jakýsi prach, který nechce hořet. Sbíráme dříví v lese. Na pile nám snad prodají stromovou kůru. Kdo nám to však složí do sklepa? Sotva už chodíme..."

Vypínají nám tu navíc světlo dosti často, nevíme zda se šetří nebo dělá pořád nějaká oprava. Máme malý lihový vaříč. Manžel jej vyhrabal ze staré skládky, opravil a funguje. Nelze však nikde dostat lín na pálení, tož sháníme. Chybí nám plno věcí, ale přijdete na to, až když je chcete koupit. Nic není k dostání, nevíme, kam to spěje. V zimě si ohřejeme snídani na peci (když bude čím topit), ale jindy, to nevím. Ale musíme si zvykat ještě na horší časy. Světová politika naznačuje, kam vše kolem nás míří. Někdo má plno řečí o "spravedlnosti", ale nepomůže. Ten druhý pomáhá, ale více dá na věčný úvěr tomu, kdo mu nejvíce škodí. Kam to spěje? Do té doby se my stáří už nehodíme..."

"Uhlí, vlastně brikety, jsme dosud nedostali, už i obec se stará. Manžel je toho mínění, že měl asi dát v uhelných skladech úplatek a on na takové věci není. Zaspal v tomhle dobu; velmi se brojí proti úplatkům a to nám nic nepomáhá. Nedáte-li něco, čekáte do omrzení. Je to smutné, ale pravda. V nejlepším se dává "flaška". Ta je vlastně oficiálním úplatkem a to je to nejsmutnější. To je už národním zvykem - dokonce malá Věrka od souseda, který nám někdy pomůže, mně říká: "Můj tatínek bude mít svátek, dejte mu flašku!" "To je něco, co?"

"Řádějí tady zloději; v sousedství naposled otevřeným záchodovým oknem. Zloděj zjistil, že obyvatelka je v

Pokračování na str. 3

CO POTŘEBUJEME A BEZ ČEHO, NEMŮZEME BYT

Je podivuhodné, jak někteří lidé dovedou dělat urychlené závěry. Tak např. nedávno jeden z významných přispívatelů do tohoto časopisu, na základě událostí v Polsku, použil už výroku o "blížícím se rozpadu sovětské střední Evropy". Přitom ovšem ihned pohotově dodává, že "Československý exil je naplněn touhou o pranýřování Rady svobodného Československa, jakožto otevřeného pokračování smutně proslulé Národní fronty z předúnorového Československa."

Myslím, že hovoří o rozpadu Sovětského svazu je přece jen trochu unáhlené, alespoň u lidí, kteří chtějí zodpovědně rozebírat světovou situaci. Československý exil je velmi malá veličina ale aby jeho význam v očích světové veřejnosti byl ještě menší, tak hned navrhuje "čistky" v řadách exulantské reprezentace.

Nebylo by lépe pokoušet se o poctivé vytvoření sjednoceného šiku z té exulantské tříštiny a pokusit se o získání alespoň trochu vlivu tam, kde bychom ho právě potřebovali? Stále se nám připomíná bývalé politické rozdělení podle příslušnosti k politickým stranám. Máme už za sebou období delší nežli v historii známá "Válka třicetiletá". 80 procent obyvatelstva v dnešním Československu jsou už generace narozené po roku 1938 a proto je velmi samozřejmé, že o to, co tlačí nás, oni nemají nejmenšího zájmu.

Došlo-li by kdy k jakýmkoliv zvrátům, nebudeme my v cizině mít do toho vůbec nic co mluvit a bude to záležitost jen a jen lidí

Pokračování na str. 3

Polsko na rozcestí

Dr. Josef Kalvoda

Když se v druhé polovině září 1980 sešli zástupcové polských nezávislých odborových organizací, aby ustavili celonárodní dělnickou konfederaci, mnozí pozorovatelé to považovali za "zázrak". Bylo to vyvrcholení revoluční činnosti Poláků a znamení jejich vítězství nad komunisty.

Ustavení neodvislých dělnických unií vpravdě nemá obdoby v zemi ovládané komunistickou stranou sousedící se Sovětským svazem. Celý svět s napětím sledoval revoluční vlnu, která se přenesla Polskem koncem srpna a začátkem září, kdy zachvátila celý národ. Smetla komunistického vůdce Eduarda Giereka a vynesla do popředí především organizátora stávků v Gdaňsku Lecha Walesu, mladého dělníka, který se stal postavou téměř legendární.

V srpnu a září 1980 nějakých 600.000 polských dělníků se zúčastnilo stávek, které přinutily vládnoucí stranu ke kapitulaci a přijetí některých základních dělnických požadavků v dohodě uzavřené mezi vládou a stávkovým výborem vedeným Lechem Walesem. Byly to především požadavky ustavení na vládě nezávislých dělnických odborových organizací a zvýšení mezd. Během jednání v Gdaňsku zástupce vlády přísahal na kříž a Czesłohovskou madonu a tvrdil na svoji čest, jako Polák vyjedávající s druhými Poláky, že vládnoucí komunistická strana to myslí upřímně, že dohoda je uznávána vládou i komunistickou stranou a že v tom není žádný trik. Rovněž i nový vůdce polské komunistické strany, Stanisław Kania prohlašoval prostřednictvím svých zástupců, že dohodu bude honorovat. Kdo ale může věřit slovu komunisty, který se snaží dostat se z těžké, pro něho, situace?

Ačkoliv se nově ustavená nezávislá dělnická unie soudně zaregistrovala, polská vláda jí hned začala dělat potíže a nechtěla ji uznat legálně. Gdaňskou dohodu si začala interpretovat po svém a tak koncem září jednání o její implementaci vedly k roztržce mezi vládou a polskými nezávislými dělnickými odbory. Tyto vyhlásily symbolickou jednohodinovou stávku na pátek 3. října ve snaze donutit vládu k uznání 44 bodů stanov nezávislých odborů, které už koncem září reprezentovaly nejméně tři miliony polských dělníků. Vláda protestovala proti této stávce a postupně se dělnické unie a komunistická strana daly na cestu vedoucí ke konfliktu.

Co způsobilo tento zvrát ve vývoji událostí v Polsku, který byl předpovězen mnohými západními pozorovateli? Proč jsou dělníci a komunisté na cestě ke srážce?

Především zde jde o věc zásadního rázu. Nelze věřit slovu komunisty, i když přísahal na kříž a Czesłohovskou madonu, jak se to stalo v Gdaňsku. Komunist je a zůstane lenincem, který věří v Marxe a Lenina, nikoliv v Boha. Je přesvědčen, že někdy je nutno udělat krok

Pokračování na straně 4



JORDÁN

Jordánský král Husein, popuzen rasovým fanatismem Iránu se postavil zcela po bok Iráku a nabídl mu všestrannou pomoc. Za tím účelem otevřel přístav Aquaba, kde jsou nakládány lodě s potravinami a nejrůznějším materiálem. Spojené státy však zasáhly a s největším důrazem žádaly, aby Jordán za žádnou cenu nepodporoval Irák americkými zbraněmi. Stejně varování přišlo také od jiných západních států. Přistavené nákladní lodě z východní Evropy, Libanonu a Indie mají přepravit vedle potravin pouze cement, radio-baterie a zařízení, z něhož některé mají možnost ve válečném použití. Nic z toho se však nedá pokládat přímo za zbraň.

Z ruské strany je zatím rovněž zachováváno zdrženlivé stanovisko. Žádné zbraně, vojenská výstroj ani součástky údajně nebyly jimi Iráku dosud dodány. Podle zpráv rádia Svobodná Evropa však mají připravené lodě naložené tímto materiálem, které čekají pouze na rozkaz k vyplutí.

IRÁK - IRÁN

Irácké letectvo a těžké zbraně opět napadly iránskou rafinérii v oblasti Abadanu. Žádný zřetelný postup v dobývání území však nebyl.

KHORRAMSHAHR, Irán
Čínská loď, která byla zastavena válkou, když právě kotvila v nyní Irákem okupovaném iránském přístavu se od té doby nachází v pasti, z níž se jí zatím nepodařilo dostat. Kapitán Wang Tanlung s jeho 49ti členou posádkou jsou stále nahoře a dole. Za dne, kdy se bojuje, tráví čas spánkem ve spodním oddělení, zatímco za noci pod přikrovem tmy vychází na palubu, aby obstarali potřebnou údržbu. Jelikož jim došla zásoba pitné vody, jsou nyní nuceni pít z místních zdrojů, omezených na oblast mezi bitevními liniemi. Celá lodní posádka musí být ustavičně v pohotovosti pro případ,

že by byla loď zasažena. Kromě čínské nákladní lodi se v přístavu nachází i deset dalších, vesměs cizích, plavidel se stejným osudem. Pět z nich již bylo zasaženo. Italská nákladní loď dostala tolik přímých zásahů, že její posádka byla nucena hledat azyl u vedlejší těžkotonážní lodi se silnou ocelovou konstrukcí, která skýtá větší bezpečí.

PAŘÍŽ, Francie

Atentát před pařížskou synagogou, při němž bylo použito značné množství třaskavin, vyburcoval obyvatelstvo k demonstraci proti terorismu, již se zúčastnilo na 100.000 Židů a ostatních sympatizujících občanů. Antisemitistická demonstrace byla největší jednotnou manifestací od 2. světové války. Situace se zdá dost vážná, protože skoro každý den jsou podnikány větší nebo menší akce a nikdo neví, co je k očekávání.

ANKARA, Turecko

Minulá středa byla dnem popravy pro 2 usvědčené zločinníky, kteří náleželi k protichůdným směrům. Mustafa Pelianoglu byl vyhlášeným fašistou, zatímco Necdet Adali byl ke svým zločinům motivován ideou zvráceného komunismu. Poprava oběšením byla provedena těsně před západem slunce a byla prvním trestem smrti po 8 letech.

WINDSOR, Anglie

38 letý bubeník, který byl považován za hvězdu v divoké rock hudbě si přivodil smrt tím, že po vypití 40ti skleniček silné vodky během 12ti hodin vyzvrátil obsah svého žaludku a pak vdechoval škodlivé výpary svých vlastních zvratků. Ohledač mrtvol konstatoval nahodilou smrt.

BRUSEL, Belgie

Zatímni belgický ministerský předseda Wilfred Wauters v úterý večer oznámil, že sestavuje novou vládu, v níž mají být zastoupeni křesťanští sociálové spolu se sociálními demokraty a další 2 strany. Snahou nové vlády má být ustálení hospodářství spolu se snahou o dosažení vyšší prosperity.

VARŠAVA, Polsko

Předseda ústředního výboru strany Stanislaw Kania na jeho úterním závěrečném

zasedání oznámil, že v Komunistické straně Polska dosud existují rozpory. Zároveň však projevil uznání dělnickým vůdcům, že vytvořili prvé svobodné unie v sovětském bloku. (Otázkou však zůstává, jak upřímně bylo toto uznání, které stojí v rozporu s leninskou linií, míněno.)

TEL AVIV, Izrael

David Halevy, izraelský korespondent časopisu Washington Star, bude zatčen, až se vrátí zpět do Izraele na základě toho, že porušil určité tajemství zákonů.

PERTH, západní Austrálie

Manželé, jež budou v říjnu t.r. oslavovat svoji zlatou svatbu, našli kus zlata, vážícího 320 uncí. Při hledání používali kovový detektor, kterého se používá v nové zlaté horečce v západní Austrálii k hledání pokladu. "Detektor byl tak těžký, že jsem musel několikrát odpočívat na své cestě zpět do auta", řekl 72 roků starý Jack Bray. Tento kus zlata má cenu \$196.800 a byl nalezen blízko Kalgoorlie, 300 mil východně od Perthu. Byl pouze 5 inčů pod povrchem země.

BERLÍN, Německo

Poprvé za celý rok nebyl zaznamenán žádný pokus o útěk přes berlínskou zeď hanby, která rozděluje Berlín na západní a východní úsek.

AMERICKÉ ZPRÁVY

WASHINGTON

Federální porota uznala vinným poslance Johna W. Jenrette z Jižní Karoliny. Je mu kladeno za vinu, že přijal úplatek od agenta FBI, který se vydával za bohatého Araba, žádajícího o zvláštní imigrační privilegium. Spolu s ním byl odsouzen obchodník John E. Stove, který napomáhal ve zprostředkování transakce.

FILADELFIE

Prezident Carter zašel příliš daleko, když při proslovu v Chicagu obvinil svého protikandidáta ze snahy rozvrátit Ameriku tím, že by postavil bělochy proti černochům, křesťany proti židům a sever proti jihu. Reagan byl nad neopodstatněným obviněním velmi roztrpčen a řekl, že prezident dluží za toto

křivé nařčení národu omluvu.

HARRISBURG, Pennsylvanie

Důvěrný průzkum ukázal, že 2/3 lékařů v oboru psychiatrie, kteří pracují v jednom z 18ti ústavů pro duševně nemocné nejsou normální. Sami trpí duševním onemocněním. Pro jejich "vyšinutí" jsou uváděny 2 příčiny: že pracují příliš dlouho s úchylnými pacienty a že nejsou za svoji práci přiměřeně odměněni.

SAN DIEGO, Kalifornie

Při projednávání problémů místní veřejné dopravy, jimiž se zabýval celostátní výbor, byla vyslovena obava, že Chicago se bude muset, podobně jako New York, rozloučit se státní pomocí pro městskou dopravu. Důvodem je okolnost, že obě města by musela zápasit s téměř nepřekonatelnými potížemi, aby svoji dopravu přizpůsobily federálním směrnicím o invalidních cestujících.

Roční federální pomoc pro New York měla činit 400 milionů dolarů, ale náklady na požadované zařízení se však odhadují na 1 1/2 bilionu dolarů (přibližně čtyřnásobek). U Chicaga by federální pomoc činila 200 milionů dolarů proti nákladům 1 bilionu.

OZNAMUJTE
V DENNÍM HLASATELI

Dr. Charles E. Valášek, Optometrist

7034 WEST CERMAK ROAD
BERWYN - ILLINOIS 60402
TELEFON: 795-8122

Pouze večerní návštěvy - po 6,30 hodině.
Prosím zavolejte o schůzku!

ODBORNÍK NA OPTICKÉ ČOCKY

MLUVÍME ČESKY.

DENNÍ HLASATEL

5234 West 25th Street, Chicago, Illinois 60640
Telefony: 863-5151, 863-5152, 863-5315

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILL.

Published daily Tuesday through Friday, except Sundays, Mondays, Saturdays and Holidays by the Denní Hlasatel printing and Publishing Co.

5234 W. 25th Street, Chicago, Illinois 60640

SUBSCRIPTION PRICES FOR FULLY YEAR

BY MAIL:

U. S. A.	CANADA
Daily and Sunday \$46.00	Daily and Sunday \$49.00
Weekly (Friday) \$28.00	Weekly (Friday) \$32.00
Sunday only \$30.00	Sunday only \$34.00
JEDNOROČNÍ PŘEDPLATNE POŠTOU	
U. S. A.	Canada
Denní a Nedělní \$66.00	Denní a Nedělní \$69.00
Týdenní (pátek) \$28.00	Týdenní (pátek) \$32.00
Nedělní \$30.00	Nedělní \$34.00

Denní Hlasatel vychází denně od úterka do pátku

Nedělní vychází v pátek

Týdenní vychází v pátek

PENÍZE DO PRÁNI NEDÁVEJTE

Národní kalendáře nebyly v tomto roce vydány z úsporných důvodů. Za změnu adresy požádáme \$1.00.
Nepodepisujte příspěvky, neustáleujeme, abychom doplatili každému do konce. Denní Hlasatel je tribunou otevřenou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či apolitické příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemůže v žádném případě zodpovídat za obsah článků, které jsou v ní zveřejněny. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslane články.

Poslouchajte československý rádiový program od pondělka do úterka 10.30 bod. dopoledne na vlně 1300.
Příspěvky, které máte rádi přivolať vzpomínky na rodnou zem a zároveň příjemní váš den.
Myšlíte si na to, že č. rozhlasu připraven sloužit také vám? Blahopřejte živým slovem k narozeninám, přání svatby nebo zvláštní příležitosti.
Věnujte vzpomínku drahým, kteří zesnuli.
Informujte krajanův veřejnost o všech spolkových událostech!
Pro spolková, občasná a soukromá oznámení volejte 749-3722

STAŘÍ LIDE ...

zaměstnání a manžel v nemocnici. A tak všechno hned ztratili, i jídlo. Jinak pod různými záminkami přicházejí zloději drze do bytu, obyčejně ke starším lidem. Jde z nich strach. Mám obavy. K nám přijdou asi brzy a lehce. Nemůžeme držet psa..."

Socialismus!

Kolik bolestí, ztrát, životů stál, aby se "vybudoval" a nyní docházejí z něho ty nejponurejší zprávy.

"Máme zde plno Němců - západních i východních. Už dávno všechno skoupili. Ubytují se všude na prázdniny. Všichni zde lační po jejich markách. Za ty lze něco pořádného koupit v Tuzexu. Němci jsou dnes zase našimi pány. My jsme jen zbídačelí otroci."

Jaký to smutek zavání k nám ze socialistické vlasti!

Socialismus se vplížil jednou do naší vlasti s nejnádhernějšími lidskými ideály a co z něho zbylo? Pociť, že člověk neznámá nic, zejména, když je starý. Ovzduší hrubého materialismu, žebroty po cizincích a úplatkářství.

Jediným světlem pro lidi doma je styk s ještě svobodným světem. Možnost dostat dopis, dolar. Či snad dokonce dostat se na chvíli do zahraničí, vydechnout do svobodného vzduchu a zasnit se o dávných svobodných časech v náručí těch, kterým se zdařilo žít normálním životem kdesi daleko v tom širém světě.

CO POTŘEBUJEME ...

doma. Vyhoří-li průmyslový podnik, buduje se nový na podkladě zkušeností, modernější a účelnější. My, sedmdesátníci a starší, už to rozhodně budovat nebudeme a mám obavy, že se nás ani o radu nikdo nebude ptát a ani nikoho nebude zajímat, zda se nám to líbí nebo ne.

Bylo by v zájmu celé československé veřejnosti ve světě a i vydavatelstva Hlasatele, aby redakce si vytvořila zásadní program a soustředila se na přítomnost. Stále přemýšlení starých poměrů už dnes nikoho nezajímá, kromě snad několika starých politikářů, kteří si v těch jejich vzpomínkách připomínají doby své zašlé slávy. Přestaňte už rozdělovat národ na socialisty, agrárníky a nebo lidovce, ale berte na vědomí pouze postoj k poměrům nynějším, t.j. na ty, kteří komunismu pomáhají a ty, kteří jsou proti němu. Ti, kteří nám stále připomínají stranicko-politické ovzduší z první republiky (a nebyla krásná?), vlastně tomu komunismu také napomáhají. Jsem přesvědčen, že lidé doma už z těchto poměrů dávno vyrostli. Jen my jsme svojí myslí stále v roce 1948. Dnes už je rok 1980.

Američtí prezidenti jsou voleni na podkladě dvou politických směrů, ale zvolený prezident po převzetí úřadu si musí být vědom, že těch "poražených" 40 pro-

cent patří také do národa a že je prezidentem pro celý národ a nikoliv jen pro svoji stranu. Pakliže toto nerespektuje, pak je špatným prezidentem.

Totéž platí pro "Hlasatele", který musí být mluvčím a informátorem veškeré čsl. veřejnosti ve světě a nikoliv jen jedné politické skupiny, která vidí jen to, co bylo před 40ti roky, a to jen to špatné, to dobré přehlídí, ale nevidí nebezpečí, které už dnes sahá i po Americe.

V. Ženišek

ZA ŠVANDOU
DUDAKEM

V ulici Na stráži, na domku číslo 252, objevíte pamětní desku se jménem Františka Ladislava Čelakovského. Narodil se zde roku 1799, ve Strakonici také začal chodit do školy, odnášel si odtud bohaté dojmy - ať už to byly vzpomínky na maminkiny písně, na toulky krajem nebo na ruch pravidelných týdenních trhů.

Jeho o deset let starší přítel, strakonický truhlář Jan Vlastislav Plánek mu vysvětloval starou pověst o dudáku Švandovi, který prý hrál divným ženám na Šibeničním vrchu, půl hodiny cesty od Strakonice. V kostele sv. Prokopa na zdi za oltářem pak prý visely dudy, které tam dal sám

Švanda, když se vymanil z moci zlých duchů. Plánek se znal také se známým dudákem Čertem, který svou hrou bavil hosty na strakonickém hradě. Plánek vyprávěl o dudách Čelakovskému, líčil tajemné a napínavé pověsti i kočujícímu herci Josefu Kajetánu Tylovi, který byl při cestě přes Strakonice Plánkovým hostem. A tak také položil základ k dramatické báčorce Strakonický dudák, která byla poprvé uvedena roku 1847.

Přišel soudruh Vřha do hostince, najedl se, popil a volá vrchního: "Pane vrchní, ta svíčková byla moc prima. Pivčo, jak malvaz a kafe milionový. Hele, přiznejte se. S kým jste si mě to spítl, co?"

Fenco Galleries presents

8934 Ogden Ave.
Brookfield, Ill.
485-7900

crystal by

Česká
The Art of Glass

GRAND OPENING DATE

October 14 through November 1

Drawing on November 1

First Prize	\$100 gift certificate
Second Prize	\$50 gift certificate
Third Prize	\$25 gift certificate

(need not be present)



Prague bowl
Pair of candlesticks

CHARGE CARDS ACCEPTED.

Selected items specially priced and limited to grand opening

Hours: Tuesday, Thursday and Saturday, 10 a.m.-4 p.m.
Wednesday and Friday, 10 a.m.-9 p.m.

STANLEY STAWSKI
DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine
quality beers, wines, liquors

Známe oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Zadejte -v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-1848

FIRST NATIONAL
BANK OF CICERO

JESTLIŽE POTŘEBUJETE
POMOC, PORADÍME VÁM,
JAK ZÍSKAT PŮJČKU
NA OPRAVU VAŠEHO DOMU.

6000 WEST CERMAK ROAD, CICERO, IL 60650
(312) 656-3000



FDIC

POZVETE PŘÍBUZNÉ NA DLOUHODOBÝ POBYT DO U. S. A.

Velmi levné ceny.
Zadarmo vám pro ne vybavíme cestovní doklady.

Odlety:
Prague-New York

23. October 1980
6. November 1980
11. December 1980
9. April 1981
30. April 1981
4. June 1981

Přiletí:
New York-Prague

29. January 1981
3. April 1981
4. June 1981
27. August 1981
24. September 1981
15. October 1981

Okružní
lístek
\$640.00

Zájemci bydlící mimo Chicago volejte na účet volaného.
Zařídíme vám kompletní cestování kdekoliv.
Pozůstatosti posíláme ke 100 procentní výměně cestou TUZEX

**ATLANTIC
TRAVEL BUREAU**
5454 S. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois, 60632
Tel. 436-1353

**METROPOLITAN
TRAVEL**
7034 West Cermak Road
Berwyn, Ill. 60402
Tel. 795-4990

NAVŠTIVTE

Plaza Restaurant

Zde si pochutnáte jak na českých, tak i amerických jídlech.
Nabízíme vám importovaná vína a piva z našeho baru
cocktailů všech druhů.
Otevřeno každý den od 11 hod. dop. do 8 hod. večer.
Možnost pronajímání místností pro soukromé účely.
Prodáváme jídla do soukromých domácností - jídla přes
ulici.

7016 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.

Tel. 795-4555

ANN & LUDIE NACHTIGALL
MAJITELÉ

SAVE

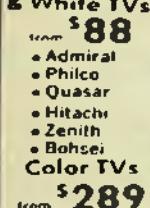
Beautiful China
Service for 8 and 12
at Great
Savings!



Stereos \$129



Black & White TVs \$88



Color TVs \$289



7-Piece Dinette Set

\$169



5-Piece Dinette Set

\$99



Mattress or Box Spring

Twin Size \$49 Full Size \$69 Queen Size \$99



Velvet Sofa, Love Seat, Chairs

\$299.95

WAYS TO BUY: CASH • 30 DAYS • MONTHLY PLAN • WEEKLY PLAN
MASTERCARD • VISA • AMERICAN EXPRESS • LAY AWAY PLAN
MACH FURNITURE
3720 W. 26th St. CHICAGO, ILL. 60647
DELIVERY

Z krajanského života

Dne 12. října bude se opět konat tradiční již jedenáctý "Houby průvod", který začne v 1.30 p.m. od 5600 W. Čermákovy třídy. Před průvodem bude běh na 10.000 m, kterého se letos mohou zúčastnit "waiter and waiters" z restaurací v Ciceru a Berwynu. Rovněž bude podél Čermákovy třídy a to již od soboty výstava uměleckých předmětů, které možno koupit za levné peníze. Pro další informace ohledně tohoto průvodu volejte na číslo tel.: 863-8979 nebo 863-2104.

Moravský stánek na "Houby Parade". Národopisný kroužek Ústředny moravských spolků bude mít opět populární stánek u Moravského domu, 6619 W. Čermák Rd., v Berwynu a sice jen v neděli 12. října od 9.00 hodin ráno do 6.00 hodin odpoledne. V kuchyni budou ke koupi moravské klobásky se zelím, debraciniky, párky, pověstné bramboráky a dostatek domácího pečiva ke kávě. Také bude stánek s upomínkovými předměty v národních moravských motivech. Po průvodu tam bude účinkovat hudba G. Píchy a "Omladina" předvede národní tance v krojích.



LEVNÝ PRODEJ JÍZDNÍCH KOL

Policie města Evanston bude pořádat prodej jízdních kol a sice v sobotu 18. října v 10 hod. dopoledne. V prodeji bude 110 kol všech značek a velikostí. Aukce bude ve sklepní místnosti policejní budovy 1454 Elmwood v Evanstonu. Tato kola bude možno si prohlédnout mezi 9-10 hod. Pro bližší informace volejte č. tel. 866-5029 Ken Hile.

K práci měl čistě plattonický vztah. Šlo mu skutečně jen o plat.

To snad nebyla ani kulturní vložka, to bylo přímo občerstvení.

POLSKO NA ROZCESTÍ ...

zpět, aby později bylo možno postoupit o dva kroky vpřed. Jako leninovec věří, že mravně je to, co slouží komunistické straně a nedostání danému slovu či dané přísaze spadá do této kategorie. Dále jsou zde důvody strategické a taktické, diktované nikoliv Komunistickou stranou Polska ale Moskvou. Vůdce satelitní komunistické strany nesmí udělat nic, co by se přímo přičilo jeho nadřízeným v Moskvě. Je přece jenom jejich "Gauleiterem" či pohůnkem, který si chodí do Moskvy pro instrukce a který vykonává rozkazy. Může být kdykoliv nahrazen někým jiným, ať už byl svůj úkol splnil dobře či ne. V komunistickém hnutí nikdo není nenahraditelný, jak o tom svědčí nesčetné popravy komunistických pohlavárů, včetně Kameněva, Zinověva, Bucharina, Rajka, Slánského aj. Moskevské interese mají vždy přednost a když mouřenín splní svůj úkol, může jít. Moskevští vládcové mají své zájmy a těmto se musí v jejich zájmové sféře všechno podřídít.

Gierek se zavázal k ústupkům stávkujícím v Gdaňsku, nepochybně se souhlasem Moskvy, ač byl hned na to nahrazen jinou loutkou. Naskytá se ovšem otázka, proč Moskva v Polsku neintervenovala a proč se dala na cestu ústupků. Důvodů k tomu měla několik.

Sověti měli problém v Afganistánu a nechtěli bojovat na dvou frontách. Měli na mušce Irán a celý Perský záliv a nechtěli si vázat v Polsku ruce. Důležitějším důvodem k ústupkům byly však volby v západním Německu. Sovětská intervence v Polsku by nepochybně hrála do rukou křesťanských demokratů a Sověti si za žádných okolností nepřáli vítězství Franze-Josefa Strausse a jeho strany ve volbách dne 5. října 1980. Jsou tu ovšem ještě volby ve Spojených státech, ale moskevští experti věří, že krize v Polsku, která je následkem nedodržení slibů daných komunisty, spíše by pomohla prezidentu Carterovi než jeho odpůrci Reaganovi, v kterém vidí větší pro sebe nebezpečí. Dále, Moskva si musela zajistit podporu satelitů před jakýmkoliv drastickým zákrokem v Polsku. Musela si zajistit klíčové pozice v těchto zemích, aby se případný polský odpor nerozšířil do sousedních zemí východní Evropy.

Tudíž ochota vyjednávat se stávkujícími dělníky v srpnu a začátkem září a odmítavý postoj polské vlády k dělnickým požadavkům koncem září musí být viděn v širším mezinárodním měřítku a v časové perspektivě.

Je pozoruhodné, že v druhé polovině září sovětský tisk začal ostře útočit na vedoucí osobnosti polských nezávislých unií, že je obviňuje ze snahy vyvolat v Polsku chaos, a na návod západních mocností provést převrat. Sovětská propaganda tvrdí, že socialismus v Polsku je ohrožen. Terminologie, argumenty a vášnivost sovětské propagandy připomínají dobu před sovětskou invazí Československa. Tehdy rovněž ohlásila, že socialismus v Československu byl ohrožen, a po invazi Sověti tvrdili, že tato byla nutná k jeho záchraně.

V souladu se sovětskou linií polská oficiální propaganda zvýšila útoky na Solidárnost, hlavní nezávislou odborovou organizaci a obvinila ji z porušení gdaňské dohody. Komunisté dobře vědí, že útok je nejlepší obranou. Je rovněž starým trikem zlodějů křičet: "Chyťte zloděje!" Konflikt se blíží.

Pro případ, že jejich požadavky nebudou přijaty, polské odborové organizace oznámily konání generální stávky dne 20. října t.r. Poukazují na to, že kromě jiných ústupků, gdaňská dohoda uznala právo dělníků na stávku.

Podle náznaků lze soudit, že polská krize může vyvrcholit v druhé polovině října. Polsko dluží západním bankéřům 20 miliard dolarů a žádá další půjčky. Sověti dočasně Polsku vypomohli finančně, aby vládní komunistická strana mohla získat čas a upevnit si svoji pozici. Dělníci se domáhají svých práv a schyluje se ke konfrontaci mezi nimi a komunistickou vládou.

Jak se situace v Polsku dále vyvine, nelze předvídat, jako nebylo možno předpovědět vyřešení stávky v Gdaňsku. Historické náhody často změnily běh dějin a nepochybně jej změní i v budoucnu. Víme jen, že

Brežněvova doktrina je operativním principem sovětské politiky. Po Československu přišel Afganistan a tak se nám vnučuje otázka, zda další na řadě bude Polsko? Bude-li tomu tak, jak se zachová Západ?

pozn.: implementace - dokončení, naplnění

Lech Wałęsa,
organizátor stávky
v Polsku.



Noworui Memorial Chapels

2658 S. Central Park Ave. Telefon: 762-2233
Chicago, Illinois 60623

KONDICIOGRAM

Jsou dny, kdy se přes veškerou snahu a dobrou vůli člověku nedaří nic. Kdy nedokáže udržet v ruce ani lehoučké předměty z neuvěřitelně tenkého skla či porcelánu. Kdy je schopen zakopnout o zápalku ležící na podlaze a ještě se přiznat manželce, že ji tam hodil sám. Kdy při dojíždění na parkoviště vypne klíček zapalování tak, že se současně uzamkne volant a o pár chvil později vytváří poněkud nesouměrnou harmoniku z nového auta svého obvodního lékaře.

Hovořil jsem na toto téma se svou ženou Františkou. Uznala, že se skutečně v mém jednání občas projeví podobné tendence. Podle jejího názoru ne však častěji než čtyřikrát až pětikrát do týdne, kdežto ona je má asi šestnáctkrát denně, což jí působí starosti. Uznal jsem, že její starosti jsou odůvodněné. Neboť právě v tom okamžiku se podnos v jejích rukou naklonil a kávové šálky se volným pádem přemístily na koberec.

Snažil jsem se Františku uklidnit. "Věda a technika," řekl jsem jí povzbudivě, "se usilovně starají, aby nám ubylo práce i starostí. Po lokomotivě, žárovce, automatických pračkách a

patentních vývrtkách se vrhly na neprobádané bludiště našich mozkových závitů. Za poměrně levný peníz získáš jistotu, zda ten který den je způsobilý k tomu, abys překonala většinu světových rekordů, či aby ses obávala pádu pavučiny na svá bedra. To vše je nezávislé na tvé vůli řízeno biorytmy a jejich soupisuse říká kondiciogram."

Františka ustala v čištení skvrn na koberci a prohlásila, že souhlasí s tím, abychom menší část rodinného rozpočtu investovali do pořízení kondiciogramu, pokud tomu, co říkám, skutečně věřím. Třeba tím zachráníme nádobí v hodnotě podstatně vyšší. Sama má ovšem jisté pochybnosti a chtěla by proto vidět svůj kondiciogram nejen v letech budoucích, ale i několika minulých, aby se přesvědčila, zda je má důvěra skutečně na místě.

Za několik týdnů mi Františka volala do práce, že kondiciogramy došly. Chtěl jsem vědět, jaký mám dnes den.

"To jsem ještě nezkoumala," odpověděla Františka. "Zatím vím je tolik, že podle počítače jsem v den našeho seznámení byla jedincem téměř nesvéprávným a v den svatby byla má úro-

veň blízka malému děcku, na svůj věk silně zaostalému."

Po malé odmlčce se mi nabídla, že se podívá, v jaké formě jsem já dnešního dne. Rekl jsem, že to nechci vědět. Že se nenechám dirigovat tranzistory a integrovanými obvody. Ani kdyby se u nás mělo kupovat nové nádobí třikrát týdně.

ČESKOSLOVENSKA

Malba na skle se stala v 18. století součástí lidového umění. Různé náměty ztvárňovali skláři, profesionální umělci i amatéři. Často se malovalo na poháry, používané na hostinách a při jiných slavnostních příležitostech. K oživení malby na skle došlo znovu v 19. století a v období secese.

Pražský Belveder nejkrásnější renesanční stavba na sever od Apl. Udané označení má skutečně mezinárodní ohlas a je platným úsudkem odborníků. Belveder vlastně znamená stavbu na vyvýšeném místě s krásnou vyhlídkou. Pražský Belveder dokonale plní i tuto podmínku.

CEDIVKA OBEONA
Šedohnědý pavouk s tmavou kresbou na zadečku měří asi 2,5 cm. V Československu žije na loukách a úhorech.

HISTORICKÉ KOLO
V pardubickém muzeu je vystaveno historické kolo cyklisty-vytrvalce Vincence Chromáka. Má pevný převod, jezdec šlapal i při jízdě s kopce.

TYLOVO DIVADLO
Vystavěl je podle plánů hraběte Künigela v roce 1781-1783 stavitel Hoffenecker pro hraběte Fr. A. Nostice. Klasicizující baroko připomíná i zdobený štít.

MARUŠA
Na vrcholu horského hřbetu ve Velké Deštné v Orlických horách leží Marušiny kameny. Bizarne modelované rulové skály jsou opředeny pověstmi.

BRÁNA
Tepaná kovová brána před zámečkem Dolní Krupé byla jednou z pěti vstupních bran do zámekského parku založeného počátkem 19. století.

OD ÚTERKA DO NEDĚLE,
ČTU DENNÍHO HLASATELE

DO ČESKOSLOVENSKA 1980
Skupinové odlety do Prahy a Bratislavy
2. listopadu a 19. prosince
Výhodné ceny na delší návštěvy USA.
Speciální přelety Praha-New York

23. října 1980 na 90 9. dubna 1981 na 136
6. listopadu na 145 dní 30. dubna na 145 dní
11. prosince na 175 dní 4. června na 132 dní

Okružní letenka jen 640.00 dolarů.

Na vaše pozvání zařídíme rychle a spolehlivě návštěvu vašich příbuzných.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
BI 2-1512 PI 9-1333

CERMAK PLAZA DENTAL CENTRE

7034 W. CERMAK RD. BERWYN

proti Cermak Plazě

tel. 788-9305 • 6

otevřeno 9 - 5 pondělí až pátek
9 - 2 sobota

Večerní návštěvy dle dohody.

Vyřešíme snadno všechny problémy Vašeho chrupu
Rozumné ceny: prohlídky, porady, estimates zdarma.

- Kompletní trust služba
- Nejvyšší úrokové sazby dovolené zákonem
- Osobní a obchodní půjčky



Western National Bank

5801 W. Cermak Rd. - 6001 W. Ogden Ave.
Cicero ILL. 60650

TELEPHONE 656-2000

Sloužíme našemu okolí nepřetržitě od roku 1913



Český národní hřbitov v Chicagu



který slouží již přibližně 100 let naší veřejnosti

1877 - 1980

MASARYKOVO MAUSOLEUM s dvěma novými křídly

Dr. EDWARDA BENEŠE
a Gen. MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA

Kromě pohřbívání do země a do náusolea se provádí i kremace ve vlastním moderně zařízené spalovně. K rozloučení s mrtvým jsou k dispozici dvě síně, z nichž malá síň se poskytuje v případě potřeby, zdarma. Tež pomníky a bronzové tabulky s jmeny na prodej. Vzorky vystaveny před administrativní budovou na hřbitově.

Objednejte osobně neb poštou: nebo telefonem:
5255 N. PULASKI RD. KEystone 9-8442 a 9-8443
CHICAGO, IL. 60630 STanley 8-8442 bezplatně

Poslouchajte náš český rádiový rozhlas každou neděli
od 9-10 hod. ráno na stanici WTAQ

SPECIAL GIFT CERTIFICATE
to be Applied
on any item during

Grand Opening

FENCO GALLERIES
8934 Ogden Ave.
Brookfield, Ill.

Valid Oct. 24 - Nov 1, 1980

Value 15%

Uzávěrka do 10 hod dop
pro příští den
Deadline for placing adver-
tising is 10 00 am for the
next day

6 DENNÍ HLASATEL
9. ŘÍJNA 1980

MALÝ OZNAMOVATEL CLASSIFIED

DODÁ VÁŠ INZERÁT DO 30,000 ČESKOSLOVENSKÝCH DOMÁCNOSTÍ V CHICAGU A PŘEDMĚSTÍ

5234 W 25th STREET
CICERO, ILL 60650
863-5151, 863-5152,
nebo 863-5315

MAJETKY NA PRODEJ

PŘEMÝŠLÍTE KOUPIŤ,
ZÍSKAT REALESTATE?



Ubrat se na:

Mikina Spiglová
DENNIS REALTY INC.
6847 W. Cermak Road
PLYNULÉ V ČESKOSLOVEN-
SKÉM JAZYCE, PŘI VYŘÍZO-
VÁNÍ PŮJCEK

NOTÁŘSKY OVĚŘENÉ PRÉ-
KLADY VSECH PÍSEMNOSTÍ
A DOKLADŮ.

MAJME VSECHNY -MLS-
MAJETKY - VOLEJTE MIKI
PRO INFORMACE
795-8100

CARY, ILL.
Pěkný - 2 poschodový dům na
velkém pozemku. Blízko škol,
obchodů a vlaku. 95.000.

Volejte Janet anglicky.
CRYSTAL LAKE REAL ESTATE
Telefon: (815) 459-1000

HICKORY HILLS
by owner-immediate possession
Ranch. 3 Bedroom, ceramic tile
bath, 2 1/2 car heated garage.
Appliances, draperies and rugs
stay. Middle 60's.
CALL 430-3384

OBCHODY NA PRODEJ

**MAJITEL PRODAVÁ
BARBER SHOP**
(holičství)
s bytem v zadu budovy, 5 místností
Berwyn - blízko Oak Park Avenue
Volejte: 788-8414

**SAUSAGE MFG.
PLANT FOR SALE OR RENT
WITH OPTION TO BUY**
Fully equipped stainless steel
smokehouse, Kramer-Grebe Chopper, Oven,
Cooking Tanks, Tile Walls, Blast Chill Room,
14x8x10 Freezer, Coolers. Garage for 5 trucks.
Parking area available. Can be operated
profitably by 4 persons.

CHICAGO (312) 521-3957

MAJETKY NA PRODEJ



**JURACKA
REAL ESTATE**

*Insurance
Real Estate
Appraisals*

5434 SOUTH KEDZIE AVE
CHICAGO ILLINOIS 60632

PHONE: 925-7801

ED JURACKA
BROKER

NEZAPOMEŇTE
zadat oznámku do Denního
Hlasatele na oslavu 28. října
1918.

Děkujeme
Redakce Hlasatele

MAJITEL PRODAVÁ
bungalow o 6ti místnostech
v Berwynu, blízko dopravy a
školy. Bez agentů.
749-0735

**RESTAURACE, SPOLEČENSKÁ
MÍSTNOST SE 4 BYTY
(K PRONAJMUTÍ).**
Western a 65 ul., zařízení,
vybavení, povolení k prodeji lihovin
je k dispozici. Majitel je ochoten
financovat půjčku při 12,5 pro-
centním úroku. Cena \$120.000.
Volejte angl. 237-0653
F. L. BUCARD
Real Estate

STAVEBNÍ ODBOR

5 evropskou zkušeností

OLDŘICH KOJECKÝ

Vnitřní a venkovní barvení. Odbor-
ná, čistá a poctivá práce. Speciální
vymazávání stěn a stropů před
barvením. Pojištění. Rozpočty
zdarma. Volejte po 5 hodině.
T03-7834

**WOOD SIDING
SPECIALIST**

těž opravujeme střechy,
výměna okapů, venkov-
ní barvení.
Tel. 424-8466

ask for Rich
or 927-2598

**Čištění koberců
a čaloun. nábytku**

**ČIŠTĚNÍ KOBERCŮ,
čalouněného nábytku, au-
to-interior, mytí stěn.**
Karel B. Dušek

Volejte ráno nebo večer
tel. 484-7684

STAVEBNÍ ODBOR

Stavební odbor

TONY and FRANK

Opravujeme střechy a komíny.
Provádíme veškerou tesárskou prác-
ci. Rovněž tuckpointing, chimney
repairs, caulking, gutters. Aluminu-
m siding, fascia, soffits and outside
painting.

Senior citizen 25 percent off the
regular price. Rozpočty zdarma.
Pracujeme pro naše kraje více
než 26 let.

Volejte česky nebo anglicky
484-6402 nebo 586-2978

RUMMAGE SALE

RUMMAGE SALE
Saturday Oct. 25th 8 AM-2 PM
**IMMANUEL LUTHERAN
SCHOOL**
2329 So. Wolf Rd.
Hillside

**KUČERA
FARM**

vám nabízí prodej michiganských
jablek. Na objednání - během
týdne zavolejte
na č. tel.

442-7395

RÚZNÉ

FOR SALE

Inherited 3,000 of Czechoslovakian
gold bonds from year 1920 to 1960.
Will send photostat copies to
anyone interested. Write to:
DOROTHY POLOS
2002 Traceway Drive
Madison, Wisc. 53713

NA PRODEJ

československý porcelán -
Čína
Jídelní souprava pro 12 osob (8 6
kusů pro osobu). Celkem 72 kusů.
Cena \$600.00
Volejte česky i anglicky
323-7146

KOUPĚ

Chtěl bych koupit 1955-59 Ford
"Thunderbird" v dobrém stavu.
Přednost sklápěcí střecha. (Conver-
tible top).

652-8433

PÉČE O STROMY

**TREE SERVICE
PROFESSIONAL
TRIMMING
and
PRUNING**

Odborné kácení a prořezávání
stromů, evergreens a živých plotů.
Rozpočty zdarma.

JAN KOVÁČIK syn

Volejte do 3 hod. 863-4219
po 3 hod. odp. 656-4665

Pronajmou se místnosti

PRONAJMU
4 místnosti v 1. poschodí s
příslušenstvím od 1. října.
5511 W 23rd St.
CICERO, IL.

PRONAJMU
jednu velkou místnost na spaní.
pouze pro ženy. Kuchyň k použití.
\$60,00 měsíčně.
652-8433

PRONAJMU
zařízené 3 místnosti - 1 ložnice v 1.
poschodí, blízko nákupu a dopra-
vy.
Volejte: 652-9144

FOR RENT
4 rooms, stove and heat not
included. No children, no Pets.
Retired couple.
Call tel. 652-1345

FOR RENT
Sleeping room and private Bath-
room for elderly man. Private
entrance. From 1. Nov. '80.

522-8277

AIRLINES

Major airlines are now hiring for the following
opportunities:

**FLIGHT ATTENDANTS
RAMP and BAGGAGE PERSONNEL
TICKET AGENTS
RESERVATIONS AGENTS
CLERICAL POSITIONS
CUSTOMER SERVICE
FOOD SERVICE**

Individuals interested in applying with these airlines
companies must be career oriented, have a public
relations personality, be willing to travel if required, and
be in good health. For further information on how to
immediately apply directly with these major airlines
companies, write to:

TRAVELEX INC.
3865 South Wasatch Blvd.
Suite 101
Salt Lake City, Utah 84109



Please indicate briefly your background, what airlines
position(s) you are interested in applying for and enclose
a stamped, self-addressed envelope so that you may
receive further information as to what steps to take so
that possible interviews might be arranged by these
airlines. All major airlines companies are EQUAL
OPPORTUNITY EMPLOYERS.

UPOZORNĚNÍ NAŠIM OZNAMOVATELŮM A ČTENÁŘŮM

Vy všichni, kteří inzerujete v týdeníku Hlasatel - v
"Oznamovatel" (Classified) nebo nové oznámky, vzpomínky,
úmrtí a podobně, volejte kdykoliv přímo čísla:

863-5315, 863-5151 nebo 863-5152.

Nepoužívejte omylem uvedené čísla z telefonního seznamu
pod značkou "Denní Hlasatel Agency" na Washington Street.
Toto je jiná společnost, která nemá s námi nic společného.
Naše ceny budou pro vás mnohem nižší, takže nedojde k
zbytečnému přepřáčení z naší strany.

BOHUMIL ZAHRADNÍK-BRODSKÝ DOBRODRUŽNÉ MLÁDÍ

Nikoho nespátřil v malých oknech chalupy a Michalovi se částečně ulehčilo, ačkoliv tušil, že spor s Boženou není urovnán. Je ticho před bouří. Zná předobře starého Štígrala, ramenatého chalupníka, ocelových svalů.

Jednou u Klivánků o kuzovské pouti vyházel celou hospodu. Má býčí krk a sílu lva. A se Štígralem by nechtěl Karel přijít do styku.

Michal už přechází silnici, vinoucí se nad Kuzím podél železniční trati ke stanici, a v té chvíli si myslí, jak by to bylo krásné, kdyby s Boženou spor se urovnal a on si mohl vzít Stráneckých Růženu. Dřel by jako kůň, jako poslední deputátník na opáleckém velkostatku, od časného rána do pozdního večera, jen aby už byl z domova a nemusil poslouchat britkého mámina slova.

„Mamince je zle, zavolejte hned lékaře,” volala na ni.

„Hned, milostivá slečno,” slibovala pokojská a rozeběhla se dolů ke kanceláři ředitele hotelu.

Zatím se Tereza, všechna se chvějící úzkostí a rozčilením, vrátila dovnitř a vidouc, že matka má oči zavřené, vedle lenošky na kolena se vrhla a matku po tváři začala hladit.

„Matinko, odpusť mi,” drkotala zuby jako v horečce, „já tě už nerozhněvám, já tě poslechnu, jen mi neumřej.”

„Umru ti a budeš mít po celý život na svém svědomí, že jsi vlastní matku do smrti doživala. Nejsi hodné dítě, zkazila ses a bude dobře, když já odejdu, abych se nedočkala ještě většího zármutku.”

Hovořila jako by s námahou, oči neotevírala a Tereze se zdálo, že jí ruce chladnou.

„Budu už poslušná, všechno, co budeš chtít, udělám, ien mi odpusť a neopouštěj mne,” prosila ve stoupajícím zděšení.

Co je platné, když už nebudu živa,” pronesla paní Brylová jako pro sebe.

Tereza byla blízka šílenství, když se otevřely dveře a rychle vešla vrchní pokojská, kterou ředitel hotelu narychlo poslal, aby zařídila před příchodem lékaře nejnutnější.

„Milostivé není dobře?” tázala se, sklánějíc se k paní Brylové. „Snad je to pouhá mdloba. Mám s sebou příruční lékárníčku, mohli bychom zkusit něco na posílení nervů.”

Otevírala skříňku, která byla v hotelu pro první pomoc stále připravena, a vyjímala lahvičku se silicí, která ostře zavoněla. Mezitím co to činila, paní Brylová otevírala

CO-OPERATIVE VÝPOMOCNÝ SPOLEK

podává následující dobré pokyny
pro vaše dobro:

1. Když potřebujete nějakou opravu na budově, požádejte dvě nebo tři firmy o rozpočet. At' všichni podají napsaný rozpočet na stejnou práci s použitím stejného materiálu. Často je velký rozdíl v rozpočtech a takto ušetříte mnoho peněz. Všechny velké obchody tak zadávají své práce. Nenechte, aby prodáváč vás přemluvil k podepsání smlouvy na práci. Řekněte, že si chcete pořídit další odhady na práci a že si to chcete dobře promyslet.

Všechny vklady jsou pojištěné do \$100.000,00 FSLIC a vyplácíme nejvyšší úroky dovolené zákonem. Poskytujeme mnoho výhod našim vkladatelům, které vám ušetří mnoho peněz ročně. Vítejte žádosti o půjčky na majetky od našich vkladatelů.

Upozorňujeme naše zákazníky, že počínaje 19. zářím 1980 naše úřadovna na 26. ulici v Chicagu bude otevřena v pátek večer do 8. hodiny a ve čtvrtek bude se úřadovna zavírat ve 4 hodiny odpoledne.

3821 W. 26th STREET 6125 S. CASS AVE.
CHICAGO 521-3270 WESTMONT 963-9500

“SAVE MONEY”

ON DELICIOUS HOME COOKED FOOD
AT

Katherines Restaurant

BOHEMIAN - AMERICAN DISHES
“The Little Place With Great Food”

- Roast Pork with Dumplings, Sauerkraut or Cabbage
- Hungarian Goulash - Meat Loaf, Dumplings, Sauerkraut
- Roast Duck (Dumplings) Cabbage

OPEN 7 DAYS M-SAT 6 AM TO 8 PM
SUNDAYS 7 AM TO 6 PM

3802 W. 26 St. - Ph. 277-9547

zvolna oči a podívala se, kdo to přišel. Spatřivši známou vrchní pokojskou, zase oči zavřela a teprve potom, když jí tato k nosu lahvičku přistrčila, pohnula hlavou, jako by jí to bylo nepříjemné.

„Je to příliš ostré,” povídala nařklavě, „mě bolí hlava vzadu a srdce mi nepravdělně bije.”

„Ach, už vím, to bude malá srdeční křeč. Je zde náhodou kousek cukru? Zde jsou kapky pro zvýšení činnosti srdce, deset kapek dostačí a hned bude lépe. Dámy často takhle po koupelích trpí, mám zkušenosti, a než přijde pan doktor, bude jistě lépe.”

Tereza běžela do vedlejšího pokoje, kde ve stříbrné schránce byl stále cukr připraven, a pomáhala pokojské, aby mohla kapky na cukr nakapat.

„Matinko, otevři ústa,” prosila Terezie, pokud mohla nejlaskavěji, „tohle bude dobré a uzdraví tě to.”

přitisknuv konec přístroje na plnou hrud paní Brylové.

Dívala se naň s netrpělivou nedočkavostí, pozná-li něco na jeho výrazu. Nic neřikal, pozorně naslouchal a potom vyňav přístroj velmi šetrně posunul oděv na obnažené místo.

„Srdce je jako zvon, sice trochu je zjitřené, ale to nic nevadí.”

„Dávala jsem milostivé kapky, které zde máme, tyhle.” Pokojská ukázala lahvičku a lékař mlčky přikývl.

„Správně. Deset kapek vrchovatě dostačilo. A co ještě bolí?”

„V zátylku mám bolest, jako by tam krev neobíhala.”

„Rozumím, zde, že? To je pouhý reflex, odraz malého zvýšení nervové činnosti. Dostačí malá masáž prsty a pomine to. Jak je se zažíváním? Trpíte nechutenstvím?”

„Ani nemyslím, chutná mi jísti a chtěla jsem právě jít k svačině.”

„Bylo by moudré, kdybyste ráčila vyhovět tomu, co tělo žádá, a posvačiti. Ne tolik jako obvykle a ne příliš šlzy jí sice po tváři stékaly, ale snažila se být klidnou a něžnou. Matka zase pootevřela oči, potom mdle ústa otevířela a přijala kousek cukru s lékem.

„Dejte mi ještě obkladek na zátylek, tam mám bolest.” Běhaly kolem ní, otíraly a ujišťovaly, že tato nemoc nic neznamena a že co nejdříve bude milostivá zase zdráva jako křepelka. Čekajíc brzký příchod lékařův, paní Brylová zhluboka vydechla a otevřela oči.

„Je ti už, matinko, lépe?” ptala se jí Tereza všechna ještě se třesouc strachem.

„Mdlo mi je, slábo mám v celém těle. Pan doktor zde není?”

„Hned zde bude, sluha proň běžel, bydlí ob jeden dům,” upozorňovala pokojská. Přejete-li si ještě něco, ráda to udělám.”

„Zatím nechci nic, až co řekne pan doktor. Nejráději bych si lehla, ale to zase v noci bych nespala a noc je tak dlouhá.”

„Počkáme na pana doktora, on všechno zařídí. Nu, milostivá má už pěknou barvu, dá Bůh, že to nebude nic vážného a že milostivá bude moci nerušeně užít lázni.”

Vtom bylo na dveře klepáno, a když zavolaly, aby klepající vstoupil, lékař se objevil. Starší, prošedivělý, velmi elegantní, jak se na lékaře, volaného do nejlepší společnosti sluší. Usmíval se ode dveří a sundáváje své zánovní, žluté rukavice přistoupil k lenošce.

„Jsem doktor Uhrmann, lázeňský lékař a osobní lékař jeho Veličenstva krále Eduarda,” povídal naslédlym hlasem. „Bylo pro mne posláno, že milostivá se udělalo nevolně. Kdybyste ráčila laskavě dovoliti, malíčko bych se podíval, co bylo příčinou té nepatrné choroby.

Pokračování

NAVŠTIVTE

Chateau Tatra

5735 W. Cermak Rd.
CICERO,
TEL. 863-0555
OTEVŘENO DENNĚ

od 7 hod. ráno
do 2 hod. v noci.

VELKÝ VÝBĚR
domácích a importovaných nápojů

Děkujeme za včasné
zaplacení předplatného a
dary na úskový fond.

ISKA

PAINT-WALLPAPER

6113 W. CERMAK
CICERO, ILL

656-2583

China Special



Beautiful China
Service for 8 and 12
THIS MONTH'S
SPECIAL
FOR \$1.99
\$8.00
MACH IMPORTS
3720 West 26th
521-3999



MZEN
AVINGS
and ban association
NOW SERVING YOU AT TWO
LOCATIONS
HOME OFFICE
107 EAST PLAINFIELD ROAD
WILLOWBROOK ILLINOIS 60521
325-6610

CHICAGO OFFICE
3917-3919 WEST 26th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60623
762-1264

Member: George C. Burt
FSLIC
Your Savings
Insured to \$100,000

PODZIM JE TADY MARINA TAKY NEJLEPŠÍ PERMANENTS

GU 4-1118

MARINA'S
BEAUTY SALON

Home of the latest
permanent waving
Wig Marjorie's new
hair styling at
50th St & Harrison

6234 Cermak Rd. Cicero, Ill.

Osud se valí...

Snad se přece podaří Cmirálce umluviti oba Stránecké, aby mu dali jedinou dceru a s ní i pěkný statek. A potom až se stane vlastním pánem, ukáže mámě, že si dovede také poručit. Snad do té doby se Božena neozve a nebude uplatňovati své patřičné nároky ohledně dítěte, které má přijíti na svět —

Míchal se ukoľébává vlastní odpovědí, že celá nežádoucí záležitost skončí pro něho dobrým výsledkem, a dochází běšinské stanice —

Tou dobou vesnice dobývala brambory. Ze statků a baráků lidé dělali na polích, ženy motykami dobývaly sklizeň podzimu, muži odnášeli plné pytle na vozy a děti si pekly brambory v ohníčku.

Ves byla takřka opuštěna.

A přece ne!

V každém baráku zůstala živá duše, aby uvařila oběd a také hlídala stavení. Časy jsou nyní nejisté, noviny jsou přeplněné loupežemi a vraždami, a což kdyby na dveře některého statku neb chalupy zafukal neznámý, ošumělý člověk, skrývající se za prosbu o kousek chleba, a zatím by v příhodné chvíli kradl a snad i vraždil.

Cmirálka dnes vstala poměrně pozdě. Každý den v tuto hodinu už se nalézá někde na besedě a obšťastňuje svou nežádoucí přítomností Míchalou, Dolejšovou, Rybářku, neb si zajde až do Kuzlů neb Lukavice...

Ale dnes si dopřává klidu. Ani dobývat brambory nešla, ačkoliv jí Míchalka včera říkala. Oni brambory do budoucí bez ní. Její staré ruce už je nevytrhnou.

Cmirálka vyhlíží malíčkým okénkem pastušky na náves. Je liduprázdná, ani človíčka není k spatření.

Bába si myslí, že je nejlépe celé dopoledne zůstat doma a popřítí starým údům odpočinku, neboť k polednímu se lidé vrátí z polí a pak započne její tichá práce.

Cmirálka vaří si trochu té „bryndy“ na posilňovou a uvažuje, jak by nejlépe svou řeč k selce Stránecké navlékla, aby tato po obyčejném krátkém váhání dala své slovo a svolila k brzké veselce Míchalovic Karla s dcerou Růženou.

Cmirálka přemýšlí o Růžence — a Růžena je sama v celém statku a chystá oběd: bramborovou polévku a buchty.

Vyvaluje těsto na vále a chvílemi pohlíží k oknu, zda nevychází Cmirálka z pastušky. Zná klepavou babu až příliš dobře a nemůže uvěřiti, že by Cmirálka včerejší večerní událost v březovém lesíku přešla jen tak bez pomluvy. Či snad se zarazila Vojtěchovým zakřiknutím a příslibem

NOVINKY U PANCNERA v BERWYNU

BUDE VÁS ZAJÍMAT?

že v krátkém čase obdržíme další velké zásilky z Československa?

V první řadě: KŘIŠTÁLOVÉ SKLO, KERAMIKU (moravská, česká, slovenská), ROYAL DUX - psi, medvědi a jiné, české granáty, magnetofonové pásky (cassettes), 8-Track pásky, rekordy, panenky v krojích, české knihy, mapy, zpěvníky, obrázková díla, soubor pohlednic "České a moravské kroje", učebnice, slovníky i dětské knihy - ve velkém výběru.

MLÝNKY na mák, housku, na maso a jiné, kuchyňské potřeby, KOŘENÍ a BYLINY, mák, kmín, vanilka a mnohé jiné. Také již máme české, slovenské, polské, německé (a i v jiných řečích) vánoční gratulace ve výběru lepším a bohatším, než kdykoliv před tím. Samozřejmě i anglické v největším výběru i v krabičkách.

Výběr ceny uspokojí každého.

Rádi vás uvidíme.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zasílali o 6 c více na státní daň.

Tuzex

Zásilky a peněžní poukazy vyřizujeme rychle, spolehlivě a zaručeně. Tež vyplácení fondů-trustů, požádalost přibuzným v Československu bez srážky.

F. PANCNER

Importér a zástupce Tuzexu, Artie Unicopu a jiných čl. podniků
6514 West Cermak Rd. Berwyn, Ill. 60402
TEL.: 484-3459

Krupicka's BAKERY

6516 Cermak Road • Berwyn
484-2242 • 484-2474



"The Butter Makes Our Bakery Better"



NABÍZÍME VÁM NAŠE
OZDOBNÉ DORTY A JINÉ
SPECIALITY PRO RODINNÉ
OSLAVY A RŮZNÉ
SPOLKOVÉ SLAVNOSTI.

trestu, opovíží-li se ho ještě jednou sledovati.

Růžena se směje vesele do ticha světnice nad vzpomínkou, jak bába ubíhala z lesíka, jako když jí nad hlavou hoří.

U Hulešů selka zadělává chléb.

Radní s Martinem jsou na poli.

Vojta teprve teď vstává a vchází do světnice.

Stará dobrá máma pátravě hledí na syna. Včera od Karlina pohřbu se zdržel pozdě večer někde na návsi, nebo na hrátkách. Přišel s Martinem ve stejný čas. Opatrně se tážala mladšího syna dnes ráno ve chlévě, neví-li, kde Vojtěch včera večer byl. A Martin pověděl, že neví, protože se s Vojtěchem sešel až u vrátek.

Vojtěch zdraví, matka odpovídá a nese mu ke stolu hrnek svařeného mléka a krajíc chleba pomazaný máslem.

Vojtěch mlčky snídá a vyhýbá se matčině pohledu.

A Hulešová nemůže už překonati zvědavost, naklání se ke stolu a zahovoří: „Vojtěchu, co žes tak pozdě včera večer přišel?“

Vojtěch spolkl sousto, zapil douškem mléka a podíval se na matku. V očích zračila se mu otázka, proč, že se matka ptá.

„Co Karla leží na stražovským hřbitově, nikam si nešel, až najednou včera. Snad si už nezapomněl? Bylo by to náh brzy, nemyslíš? Jen si vzpomeň, jak sem tě tenkrát bránila, dyž si celá ves povídala, že muj chlapec chodí za ženou sedláka Vilma.“ A ustaraná máma zavěšuje oči na synův obličej.

Vojtěch chápe, že musí říci matce několik slov. Vidí matčin toužebný pohled, vidí, že čeká jeho odpověď.

„Byl jsem se včera trochu projít v březovém hájku!“ započal zvolna, aby matky nepoplašil.

„Šel si na starý místo, vidí,“ usmála se Hulešová. „Nedalo ti to! Tím ste se přeci s Karlou sešli a Cmirálka vás viděla! Snad se eště pamatuješ, co z toho potom bylo!“ vzpomíná selka.

„Vím! A včera mne bába Cmirálka také viděla!“ prozrazuje Vojtěch, neboť ví, že by nebylo nic platno zapírat, co se včera v březovém lesíku odehrálo! Bába dnes všechno prozradí a než zapadne slunce, dozví se i matka. A proto bude lepší, aby babu předešel a matka nezažila nového překvapení, které by bylo však méně bolestné prvního, kdy se od Cmirálky dozvěděla, že Vojtěch se schází s mladou selkou Vilmovou.

„Zaseje?“ udivuje se matka. „A kde a s kým?“ napiatě se táže.

„Šel jsem se projít a u březového lesíka jsem spatřil Stráneckých Růženu,“ jedním dechem prozrazuje syn a je rád, že už matce pověděl...

„Růženu?“ podivuje se Hulešová, ale její obličej není smutný, jako tenkrát, když se dozvěděla o nerovné synově známosti. Oči se usmívají a vůbec celý obličej je jaksi spokojený.

„Chvíli jsme si povídali a najednou se objevila Cmirálka. Ani nevím, kam večer tak pozdě chodí. Pověděl jsem jí několik pepných slov a myslím, že se bude mstít! Ale ať si něco začne, umlčím ji tak, že do smrti se mně vyhne!“ rozhoduje se Vojtěch a vstává.

Matka mlčí a když se syn obrací ke dveřím, zaševlí do ticha světnice mámino prosebné: „Vojtěchu!“

Vojtěch se obrací.

Jeho oči se setkají s tázavým matčím pohledem.

„Co chcete, maminko!“ letí ode dveří otázka.

A dobrá, pečlivá máma volně přistupuje ke staršímu synovi.

Pokračování příště

Valašské PAPUČE

dokud zásoba postačí.

Velikosti 6-12 široké,

nizké ceny!

Každý zákazník našeho obchodu obdrží zdarma jednu českou gramofonovou desku.

MACH imports

3720 West 26th
Chicago, Ill.,
521-3999

JOE'S BODY SHOP

spolehlivá opravy
váž. karosérii

PEPIK RAJDL, majitel

5234 W. CERMAK Rd.
CICERO, ILL. 60650

TELEFON: 636-4177

LUCKY LU COINS

PRODAVAME

VYKUPUJEME

Veškeré mince stříbrné a zlaté (dolary i cizí), různé předměty ze zlata a stříbra, hodinky, šperky (i poškozené)

Pro odborné informace se s důvěrou obraťte na nás.
Volejte: 465-8500
3111 W. DEVON AVE
Chicago, Ill.
Odhad provedeme zdarma

BERWYN NATIONAL BANK

JEDINA ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMÁK ROAD
BERWYN
TELEFON STB-4700

Pondělí, úterý, čtvrtek 9 ráno do 3 odpo. Ve středu zavřeno. Pátek 9 ráno do 8 večer. Sobota 9 ráno do 1 odpoledne.

Zkontrolujte si poslední datum vedle vaší adresy. Je to doklad o vašem zaplacení předplatného a neshoduje-li se, neodkládejte zavolat nebo napsat.

Dále prosíme, abyste do dopisů vkládali odstřiženou adresu z Hlasatele.

Děkujeme vám za vyhovění.

SECOND FEDERAL SAVINGS

Cor. 26th Street
& Pulaski Road

CHICAGO ILL 60623